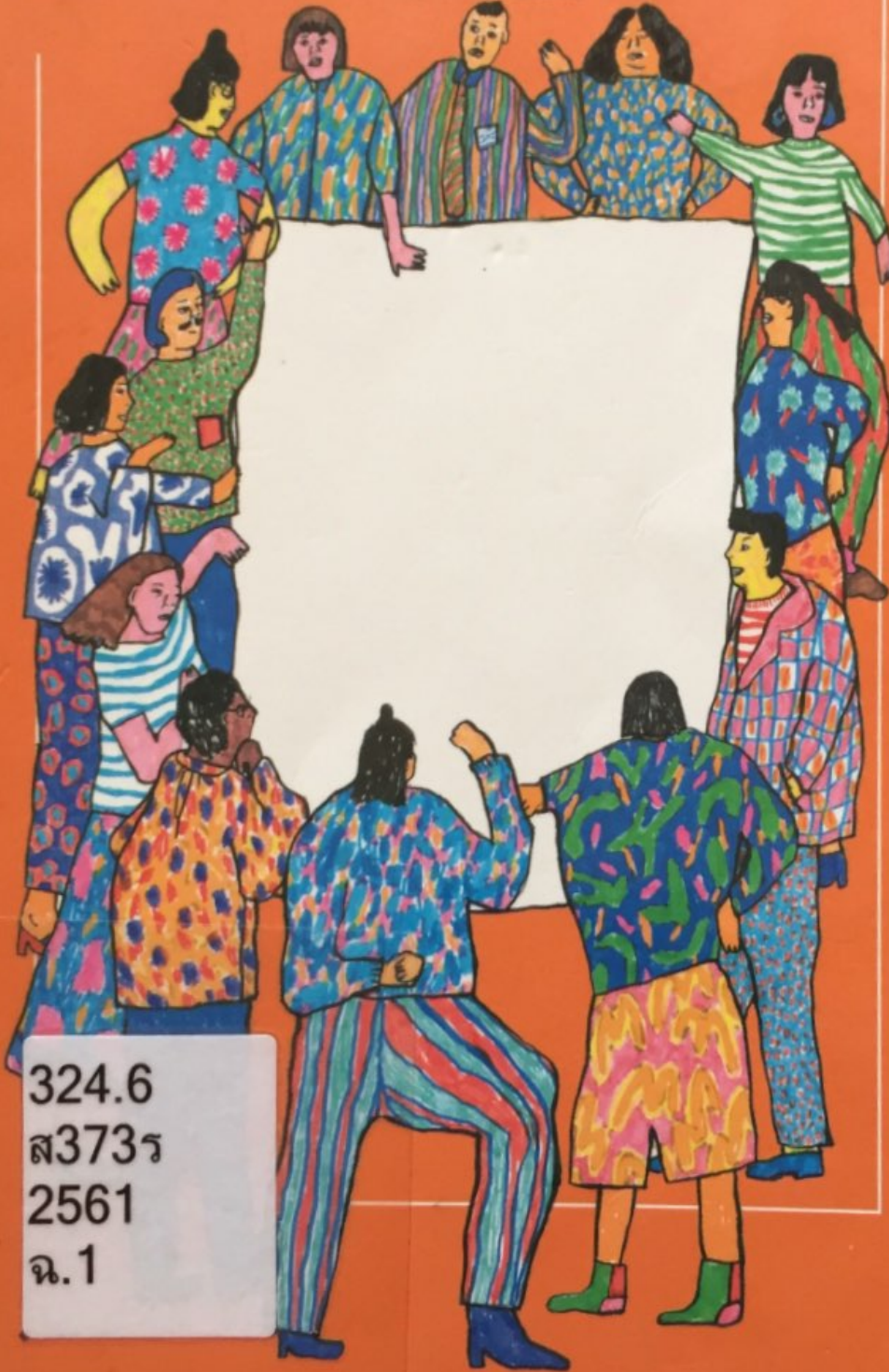

สถาบันวิจัย

ระบบเลือกตั้ง เปรียบเทียบ

COMPARATIVE ELECTORAL SYSTEMS

ສຽງສະໜາ ນັກສູດສຶກສາ
ທ່ານ ສິດສິດ

324.6
ສ373ຮ
2561
ຈ.1

สารบัญ

คำนำ โดย ศาสตราจารย์ ดร.กนก วงษ์ตระหง่าน	xiii
คำนำผู้เขียน	xvi
สารบัญตาราง	viii
สารบัญภาพ	x
สารบัญกล่องข้อความ	xi
กิตติกรรมประกาศ	xviii
คำอธิบายระบบเลือกตั้ง และอักษรย่อ	xx
บทที่ 1 การเลือกตั้งและระบบเลือกตั้ง	3
ความหมาย หลักการ และพัฒนาการ	
ทำไมต้องศึกษาระบบเลือกตั้ง	5
หลักการพื้นฐานของการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย	8
องค์ประกอบของการเลือกตั้งที่เสรีและเป็นธรรม	15
ความหมายของระบบเลือกตั้ง	18
พัฒนาการของระบบเลือกตั้ง	21
อัตราการออกเสียงเลือกตั้ง (Voter Turnout) กับความเป็นประชาธิปไตย	25
หนังสือเล่มนี้มีอะไร	26
*บทที่ 2 ประเภทของระบบเลือกตั้ง	37
1. ระบบเลือกตั้งแบบเขต เสียงข้างมากธรรมดา (Plurality Electoral System หรือ "First Past the Post"—FPTP)	39
2. ระบบเลือกตั้งแบบเขต เสียงข้างมากเด็ดขาด (Majority Electoral System)	57
3. ระบบเลือกตั้งแบบสัดส่วน หรือระบบบัญชีรายชื่อ (Proportional Representation—PR หรือ Party List System)	64
4. ระบบเลือกตั้งแบบผสม (Mixed Electoral Systems)	76

กระบวนการเลือกตั้งอื่นๆ ที่สมควรทำความเข้าใจ	87
ข้อความส่งท้ายเพื่อไต่ตรอง	95
บทที่ 3 กลไกที่เกี่ยวข้องกับระบบเลือกตั้ง	97
ระบบเลือกตั้งในฐานะตัวแปรตาม และตัวแปรต้น	98
อิทธิพลของระบบเลือกตั้งต่อจำนวนพรรคการเมือง และการจัดตั้งรัฐบาลในประเทศไทย	104
ค่าความไม่สมดุลระหว่างคะแนนเสียงกับที่นั่งในสภา (Degree of Disproportionality)	109
จำนวนพรรคการเมืองที่มีนัยสำคัญ (Effective Number of Electoral Parties)	117
ค่าการเปลี่ยนแปลงคะแนนนิยมในพรรคการเมือง (Electoral Volatility)	123
การแบ่งเขตเลือกตั้งที่ไม่เป็นธรรม (Malapportionment)	125
ระบบโควตาเพื่อความสมดุลทางอัตลักษณ์ (Electoral Quota)	129
โครงสร้างของบัตรเลือกตั้ง (Ballot Structure)	136
การเลือกตั้งขั้นต้น (Primary Election)	142
การลงทะเบียนใช้สิทธิเลือกตั้ง (Voter Registration)	145
ข้อความส่งท้ายเพื่อไต่ตรอง	148
บทที่ 4 ระบบเลือกตั้งและพฤติกรรมการตัดสินใจของประชาชน	149
ทฤษฎี กับ ข้อค้นพบ	
อิทธิพลของระบบเลือกตั้ง: การปะทะกันของ 2 แนวคิด	152
ระบบเลือกตั้งในฐานะเครื่องมือสร้างแรงจูงใจ ในการมีส่วนร่วมทางการเมือง	157
อิทธิพลของระบบเลือกตั้งต่อจำนวนพรรคการเมือง ความท้าทายต่อ "กฎของคูแวย์เมอร์" (Duverger's Law)	160
ระบบเลือกตั้งแบบเขต เสียงข้างมากธรรมดา ส่งผลให้จำนวน พรรคการเมืองลดลงและทำให้เกิดระบบ 2 พรรค จริงหรือ?	161
ความท้าทายต่อทฤษฎีรอยแยกทางสังคม (Social Cleavages) ของ Samuel Martin Lipset และ Stein Rokkan	167

ตัวอย่างระบบพรรคการเมืองที่ถูกทำลายโดยพรรคการเมืองหน้าใหม่ ในยุโรปและเอเชีย	172
ระบบเลือกตั้งเหมือนกัน ส่งผลลัพธ์ต่างกันได้ไหม ปัจจัยใดคือสาเหตุ ของความส่งท้ายเพื่อใครตรง	176
บทที่ 5 การปฏิรูประบบเลือกตั้ง: โอกาสและข้อจำกัด	183
ประสบการณ์การปฏิรูประบบเลือกตั้งในต่างประเทศ	187
การปฏิรูประบบเลือกตั้งในประเทศไทย	199
ระบบจัดสรรปันส่วนผสม (Mixed-Member Apportionment—MMA)	204
การเลือกตั้งคือการไปใช้สิทธิ หรือการไปทำหน้าที่ของพลเมือง?	208
แนวคิดเรื่องความเป็นตัวแทนและสัดส่วนประชากรต่อจำนวน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	211
ข้อความส่งท้ายเพื่อใครตรง	214
บทสรุป บริบททางการเมือง และผลของระบบเลือกตั้ง	217
บรรณานุกรม	222
ดัชนี	243